

Priopćenje za medije

Luxembourg, 18. siječnja 2021.

Početni doprinos EU-a odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19: stjecanje iskustva u svrhu unaprjeđenja europske suradnje u području javnog zdravstva

Europski revizorski sud (Sud) izradio je pregled početnog odgovora EU-a na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 i skreće pozornost na određene izazove s kojima se EU suočava pri pružanju potpore za javnozdravstvene mjere država članica. To uključuje uspostavu odgovarajućeg okvira za borbu protiv prekograničnih prijetnji zdravlju, olakšavanje nabave odgovarajuće opreme u kriznim situacijama i potporu razvoju cjepiva.

EU ima ograničene nadležnosti u području javnog zdravstva. Njegova se uloga prije svega sastoji od pružanja potpore koordinaciji mjera država članica (preko Odbora za zdravstvenu sigurnost), olakšavanja nabave medicinske opreme (sklapanjem okvirnih ugovora o zajedničkoj javnoj nabavi) i prikupljanja informacija / obavljanja procjena rizika (preko ECDC-a – Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti). Od izbijanja pandemije bolesti COVID-19 EU je poduzeo dodatne mjere u pogledu hitnih pitanja, i to olakšavanjem opskrbe medicinskom opremom i razmjene informacija među državama članicama, kao i promicanjem testiranja i liječenja te istraživanja cjepiva. Do 30. lipnja 2020. EU je dodijelio 3 % svojeg godišnjeg proračuna za mjere povezane s javnim zdravstvom.

„EU se suočio s izazovom da u kratkom roku nadopuni mjere poduzete u okviru svojih službenih ovlasti i pruži potporu javnozdravstvenom odgovoru na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19”, **izjavila je Joëlle Elvinger, članica Suda zadužena za ovaj pregled.** „Nije prošlo dovoljno vremena za reviziju tekućih mjera ili procjenu učinka javnozdravstvenih inicijativa EU-a povezanih s pandemijom bolesti COVID-19, ali iz stečenih iskustva mogu se izvući pouke za eventualne buduće reforme nadležnosti EU-a u tom području.”

Revizori su u jednom [revizijskom izvješću iz 2016.](#) već istaknuli nedostatke u primjeni pravnog okvira EU-a za suzbijanje ozbiljnih prekograničnih prijetnji zdravlju. Neki problemi, kao što je planiranje pripravnosti, pokazali su se postojanima.

Jamčenje pravodobnosti, kvalitete i točnosti podataka koje su države članice dostavljale bio je zahtjevan zadatak za ECDC, a razlike u strategijama država članica za nadzor i testiranje otežavaju obavljanje usporedba i procjena. ECDC je upozorio na to da je i dalje potrebno uložiti znatne napore

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke pregleda koji je izradio Europski revizorski sud. Cjeloviti tekst pregleda dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

u uspostavu i jačanje pouzdanog nadzora nad pandemijom bolesti COVID-19 utemeljenog na stanovništvu.

Ključan test s kojim su se države članice suočile u odgovoru na pandemiju bilo je jamčenje opskrbe dostatnom količinom medicinske opreme. Europska komisija poduzela je niz mjera kako bi pomogla državama članicama u suočavanju s tim izazovom. Te su mjere uključivale uvođenje sustava odobrenja za izvoz, kao i uspostavu strateških zaliha medicinske i osobne zaštitne opreme financiranih sredstvima EU-a te uspostavu internetskog alata za usklađivanje ponude i potražnje za nabavu medicinske opreme. Osim toga, Komisija je pokrenula postupke za sklapanje okvirnih ugovora o zajedničkoj javnoj nabavi medicinske opreme. Međutim, države članice nabavile su veliku većinu svoje medicinske opreme u okviru nacionalnih postupaka javne nabave.

Iz proračuna EU-a pružena je potpora za niz mjera, uključujući istraživanje bolesti COVID-19 i sklapanje ugovora o predviđenoj kupoprodaji cjepiva. Do sredine 2020. EU je dodijelio 4,5 milijardi eura posebno za mjere povezane s javnim sredstvom te je proširio raspon rashoda prihvatljivih za financiranje u okviru kohezijske politike kako bi se njima obuhvatili rashodi za javno zdravstvo povezani s pandemijom bolesti COVID-19. Do 30. lipnja 2020 upotreba tih financijskih sredstava bila je u ranoj fazi.

Do lipnja 2020. iz proračuna EU-a dodijeljeno je 547 milijuna eura za istraživanje u području razvoja testova na bolest COVID-19 te lijekova i cjepiva protiv te bolesti. Osim toga, u prvoj polovici 2020. Komisija je dodijelila 1,5 milijardi eura za financiranje ugovora o predviđenoj kupoprodaji s nizom subjekata koji razvijaju cjepiva protiv bolesti COVID-19. Kako bi se ublažio inherentni rizik povezan s razvojem cjepiva, Komisijina strategija bila je usmjerena na ulaganja u niz tehnologija u području cjepiva i poduzeća koja se bave cjepivima. Predmetna strategija uključivala je financiranje istraživanja o oklijevanju s cijepljenjem, kao i borbu protiv dezinformacija, koje bi mogle ugroziti uspjeh kampanja za masovno cijepljenje.

Osnovne informacije

Za područje javnog zdravstva ponajprije su nadležne države članice. Pandemijom bolesti COVID-19 stavljene su na test relativno ograničene ovlasti koje su Uniji povjerene Ugovorom o funkcioniranju EU-a i pravnim okvirom za prekogranične prijetnje zdravlju utvrđenim 2013. (Odluka br. 1082/2013). Svrha ovog pregleda nije donijeti zaključak o ishodu i učinku mjera poduzetih do lipnja 2020., posebno jer su se one u trenutku njegova sastavljanja još uvijek razvijale.

Sud je nedavno objavio [pregled gospodarskog odgovora EU-a na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19](#), a programom rada Suda za 2021. predviđena je provedba revizije mjera povezanih sa zdravstvom i javne nabave cjepiva.

Pregled br. 1/2021 koji su izradili revizori Suda naslovljen „Početni doprinos EU-a javnozdravstvenom odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19” dostupan je na eca.europa.eu.

Kontakt za medije: Claudia Spiti - claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547